

Werken met passie

Werken met passie. Dat is wat Elisa, John, Petra en Erwin elke dag doen. Ze houden niet alleen ontzettend veel van hun baan, maar maken met hun beroep ook hét verschil in de maatschappij.

PRODUCTIE & TEKST: RENÉE BROUWER | BEELD: MARK UYL | VISAGIE: CARMEN GONZALEZ

39
min

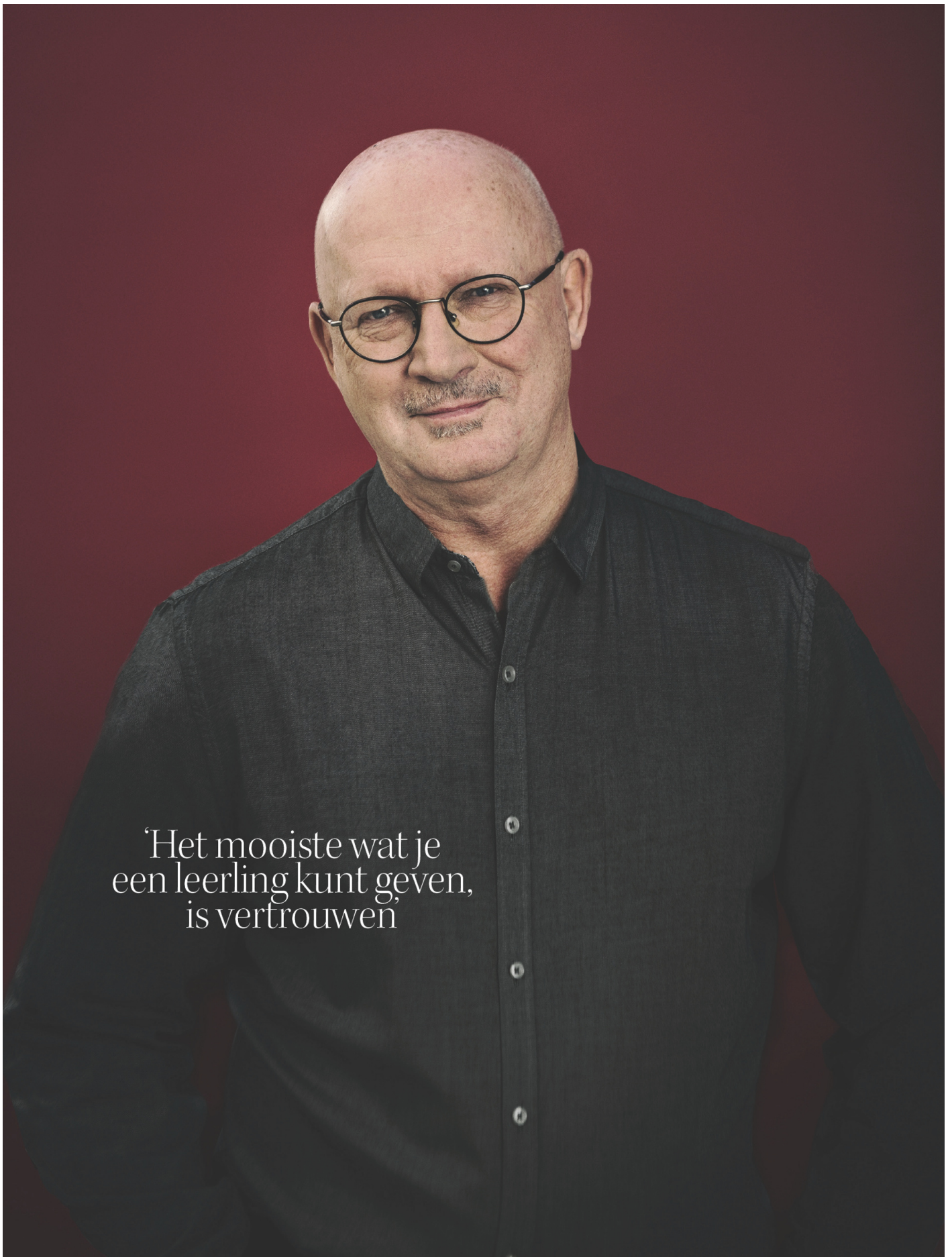
MET HART
& ZIEL

Elisa Nuij (1963) is zeden-rechercheur, voorheen ook jeugdrechercheur. Dagelijks krijgt ze te maken met de meest heftige zaken. Hoewel ze helaas niet iedereen kan helpen, hoopt ze zoveel mogelijk het verschil te kunnen maken voor de slachtoffers die ze bijstaat.

Elisa: “Het was zo’n paar maanden na de geboorte van mijn jongste dochter, nu twintig jaar geleden. Ik was aan het werk op het bureau toen er een klein baby’tje bij ons werd binnengebracht. Een albinomeisje van Chinese afkomst. Ze was achtergelaten in een kinderwagen en was netjes aangekleed. Ook had ze wat persoonlijke spulletjes bij zich. Terwijl ik met haar in mijn armen zat, dacht ik aan mijn eigen dochter. Ik vroeg me af hoe wanhopig een moeder moest zijn om haar kindje ergens achter te laten. Gelukkig konden mijn collega’s haar opsporen. Het bleek dat ze ongewenst was verklaard in Nederland en dus terug moest naar China. Het probleem was dat ze niet getrouwd was. Iets wat daar niet werd geaccepteerd. Ook voor albino’s was weinig respect. Ze werden gezien als ‘ongelukbrengers’ en niet als volwaardige burgers. Vandaar dat de moeder deze moeilijke beslissing had genomen. Ze was ervan overtuigd dat haar kind in Nederland een beter leven zou krijgen bij andere ouders. Een vreselijk verdrietig verhaal. Het liefst wilde ik zowel de moeder als het kind helpen. Met mijn man besprak ik zelfs de optie om het kindje te adopteren, maar jammer genoeg was dat door allerlei regels van de instanties niet mogelijk. Het enige wat ik dus kon doen, was de zaak overdragen aan de Kinderbescherming waarna de baby in een pleeggezin belandde. Hoe het de moeder en het meisje verder is vergaan, weet ik niet, maar ik denk nog vaak aan ze. Als zeden- en voormalig jeugdrechercheur kom

ik achter deuren die voor anderen gesloten blijven. Eigenlijk werk ik in het afvoerputje van de samenleving. Verwaarlozing, mishandeling, armoede, misbruik: ik zie het vaak in mijn werk voorbijkomen. Wat het soms extra moeilijk maakt, is dat er bij zulke zaken vaak kinderen zijn betrokken. Het breekt soms echt mijn hart dat zij met deze heftige dingen te maken krijgen. Ook zedendelicten waarbij het slachtoffer veel leed oploopt, blijven mij altijd bij. De brute verkrachting van een jonge vrouw op straat zal ik bijvoorbeeld nooit vergeten. Nadat ik er ’s nachts mijn bed voor werd uit gebeld, hoorde ik dat het om een ernstige ‘man uit de bosjes-verkrachting’ ging. Het slachtoffer was ’s avonds in een kroeg wat gaan drinken en daarna in haar eentje naar huis gefietst. Halverwege had de dader haar van haar fiets geslagen en op brute wijze mishandeld en verkracht. De vrouw was zodanig toegetakeld dat haar gezicht onherkenbaar was. Het was echt verschrikkelijk. Uiteindelijk werd de dader aangehouden en berecht, maar ik had zó met de vrouw te doen. En dat is het ook met politiewerk: het is mensenwerk. Sommige dingen raken mij als rechercheur en dat is oké. Zolang ik het voor mezelf maar kan ventileren. Gelukkig letten we als collega’s goed op elkaar en praten we veel over wat we meemaken. Een fijn gegeven, want inhoudelijk mogen we de zaken verder met niemand bespreken. Zelfs met partners of familie is dat niet toegestaan. Ik ben vaak vooral bezig met het strafrechtelijke deel van een zaak. Soms vind ik dat jammer, want ik zou er ook graag meer mentaal voor de slachtoffers willen zijn. Daarom ben ik blij dat er steeds meer verbinding wordt gemaakt met instanties als Centrum Seksueel Geweld. Zij kunnen de slachtoffers meer psychische steun bieden en dat is van zo’n groot belang. Door mijn werk weet ik dat zedendelicten altijd zullen blijven bestaan. Voorkomen kan ik het dus niet, maar ik zal er wel alles aan doen om een slachtoffer de beste ondersteuning te geven. Zo hoop ik het verschil te kunnen maken.” ►

MET HART
& ZIEL

John Wilsens (1955) is basisschooldocent in de Rotterdamse wijk Lombardijen. Hoewel hij officieel met pensioen is, stopt hij voorlopig nog niet met werken. Dankzij een andere manier van lesgeven, geniet hij enorm van zijn zeer gemotiveerde leerlingen en de geweldige resultaten die zij behalen.

John: “Sinds 1985 werk ik op openbare basisschool De Catamaran in Rotterdam. Een prachtige school in een achterstandswijk waarvoor ik bewust heb gekozen. Hier kan ik als docent namelijk echt het verschil maken. Doordat de meeste leerlingen uit een kwetsbare omgeving komen, hebben ze vaak een achterstand. Al in de kleuterklas merken we dat onder meer aan hun motorische ontwikkeling en woordenschat. Een simpele handeling als een schaarje vasthouden lukt in sommige gevallen bijvoorbeeld niet. Ook praten ze minder, omdat ze thuis de Nederlandse taal niet goed hebben geleerd – 90 procent van onze leerlingen is allochtoon – of moeite hebben met bepaalde klanken. Hierdoor staan ze aan het begin van hun schooltijd veelal met 1-0 achter. Erg zonde, want met de juiste begeleiding hebben deze kinderen zoveel potentie. Vandaar dat wij als school liever kijken naar wat een kind wél allemaal kan. We werken vanuit kwaliteiten naar talentontwikkeling. Het mooiste wat je een leerling kunt geven, is vertrouwen. Alles is mogelijk, zolang je maar niet opgeeft. Zelf geef ik samen met twee collega’s les aan 73 leerlingen in groep 8. Het gaat om drie samengevoegde groepen die we met z’n drieën tegelijk lesgeven. Terwijl één leraar centrale instructies geeft, lopen de andere twee rond om feedback te geven. Een zeer goede lesmethode dat wgens ruimtegebrek in 2016 als experiment begon. Wat ons opviel, was dat de leerlingen door de samenvoeging en meer persoonlijke aandacht een stuk beter presteerden. Ook was de sfeer opvallend rustiger en was iedereen veel

gemotiveerder om z’n best te doen. Doordat de leerlingen zagen dat wij als docenten goed samenwerkten, gingen ze dit ook met elkaar doen. Daarom dachten wij: waarom voegen we de groepen niet altijd samen? Inmiddels hebben we niet alleen een samengevoegde groep acht, maar ook zo’n groep zeven. En ze zijn nu zelfs zover dat we de leerlingen verantwoordelijkheid leren. Als ze zelfstandig moeten werken, kunnen ze met kaartjes op hun bureau aangeven of ze iets al helemaal snappen of toch nog wat uitleg willen. Degenen die dan klaar zijn, ondersteunen de leraren weer met hulp aan andere leerlingen, waardoor er echt een fijne harmonie heerst.

Het directe samenwerken met mijn collega’s vind ik trouwens ook heerlijk. Ik geef toe, we zijn best verschillend, maar daardoor kunnen we ook veel leren van elkaar. Feedback geven we aan elkaar in de klas. Hier moet je wel tegen kunnen, maar zelf zie ik het nooit als iets negatiefs. Waarom zou ik me aangesproken voelen als een collega mij tipt om bepaalde dingen op een iets andere manier te doen? Net als mijn leerlingen leer ik nog steeds elke dag. En zij mogen zien dat dat juist goed is. Fouten maken mag. Als je er maar van leert. Op al mijn leerlingen en ex-leerlingen ben ik heel erg trots, maar er zijn er een paar die mij echt aangenaam verrast hebben. Zo was er vorig jaar een leerling die groep acht begon met een rekenachterstand: niveau groep zes. Doordat ze heel leergierig was en graag hard wilde werken, haalde ze haar achterstand binnen vier maanden in. Nu doet ze vmbo-kader/theoretisch en dat gaat hartstikke goed. Fantastisch toch? Ik ben zo blij dat we haar hierin hebben kunnen ondersteunen. We wisten dat er meer in haar zat en dat heeft ze op eigen kracht helemaal laten zien.

Vorig jaar bereikte ik mijn pensioenleeftijd. Van gepensioneerd in mijn omgeving hoor ik vaak dat ze nu eindelijk de dingen doen die ze leuk vinden. Maar dat doe ik al, dus waarom zou ik dan stoppen? Ik haal nog zoveel voldoening uit mijn werk, ik zie mezelf voorlopig echt nog niet met pensioen gaan!” ►

Oncologieverpleegkundige **Petra van Sloten (1972)** verzorgt al bijna 25 jaar met veel liefde de patiënten op de oncologieafdeling in het Radboudumc. Hoewel ze regelmatig te maken heeft met leven en dood, ervaart ze haar werk niet als zwaar. Eerder als iets van veel betekenis.

Petra: “Als ik met anderen over mijn beroep praat, hoor ik vaak: ‘Wat een zware afdeling.’ Maar zo zie ik het niet. Natuurlijk, de mensen met wie ik werk, hebben allemaal kanker. Ze ondergaan zware behandelingen en niet iedereen wordt beter. Toch kan ik daar op een bepaalde manier wel afstand van nemen. Dat moet denk ik ook wel, want anders kun je dit werk niet doen. Het mooie aan mijn baan vind ik dat iedereen anders is. De een wil alles het liefst zelf ondergaan en de ander juist niet. Daarom tune ik altijd in op het level van de persoon die ik verpleeg. Komt er bijvoorbeeld een jonge vrouw binnen voor een opname? Dan weet ik door haar lange haar dat het waarschijnlijk om haar eerste behandeling gaat. Chemotherapie, bestralingen, een operatie: alles is nog helemaal nieuw voor zo’n patiënt en daarom ga ik dan net iets anders te werk. Zo leg ik haar in een eenpersoonskamer zodat ze niet meteen geconfronteerd wordt met patiënten die wel al hun haar zijn verloren. Of ik kom net wat vaker langs voor een gesprekje of eventuele vragen. Door mijn werk heb ik best wat mensen zien overlijden. Voor de patiënt en de familie is dit erg emotioneel. Ik voel hun verdriet dan ook, maar het is niet zo dat ik het mee naar huis neem. Dat zou ook niet goed zijn, want thuis kan ik er niks mee. Op de afdeling echter wel. Door te luisteren naar de patiënten en hun familie en ze uitleg te geven over het proces van doodgaan, probeer ik ze, waar ik kan, te onder-

steunen. De dood vind ik een bijzonder proces. De meeste patiënten op onze afdeling praten er vaak wat makkelijker over. Af en toe zie ik ook iemand vechten tot het einde. Het is dan echt een kwestie van niet willen opgeven, terwijl het lichaam dat eigenlijk al heeft gedaan. Zulke gevallen grijpen me soms wel bij de keel. Dan denk ik onderweg naar huis: wat had ik die patiënt graag wat meer berusting gegund. Thuis praat ik er soms met mijn man over, maar meestal bespreek ik het met mijn collega’s. Zij begrijpen mij vaak net iets beter omdat ze het zelf ook meemaken. We vormen zo’n fijn en warm team.

Laatst verpleegde ik een jonge man die onlangs een slechte prognose had gekregen. Hij had een vrouw en drie kinderen en was opgenomen voor een levensverlengende chemotherapie. Hoewel hij het zwaar vond dat zijn gezin binnenkort zonder hem verder moest, wilde hij er echt voor gaan om nog zo lang mogelijk bij hen te blijven. Daarom had hij alles al geregeld. Van zijn uitvaart tot alle verzekeringskwesties en video-opnames voor zijn kinderen later: het lag allemaal klaar. Tegen mij zei hij daarover: ‘Het minst leuke werk is gedaan, nu kan ik me volledig focussen op mijn gezin.’ Dat vond ik zó sterk van hem. Ik had nog nooit meegemaakt dat iemand met zoveel kracht dit moeilijke proces inging.

Sinds februari 2021 werk ik ook als casemanager op de polikliniek Oncologie. Hierdoor ben ik regelmatig bij de gesprekken van de oncoloog en de patiënt, en dat bevalt me goed. Juist omdat ik deze patiënten later meestal ook weer terugzie op de afdeling en zij dan meteen een vertrouwd gezicht hebben.

Het zijn de kleine dingen die de patiënten het meest waarderen. Een luisterend oor of even een hand op iemands schouder. Het geeft mij veel voldoening als ik iets voor deze mensen kan betekenen. De kanker kan ik helaas niet wegnemen, maar ik kan het wel draaglijk maken. En daar zet ik me elke dag voor de volle honderd procent voor in.” ►

‘Iedereen verdient een tweede
kans. Daar doe ik het voor’

MET HART & TILZ

Interventie- en herstelcoach **Erwin Sengers (1970)** werkt in de verslavingszorg. Doordat hij zelf jarenlang verslaafd is geweest, begrijpt hij zijn cliënten als geen ander.

Erwin: "Ik zeg altijd: er is geen grotere junk geweest dan ik. In mijn werk vind ik het belangrijk om hier open over te zijn, want dat wekt vertrouwen. Een verslaving is er nooit zomaar. Meestal gaan daar jaren aan vooraf. Iemand zit bijvoorbeeld niet lekker in z'n vel en zoekt zijn heil in drank en drugs. Wellicht eerst recreatief, maar uiteindelijk is het dagelijkse kost en kun je niet meer zonder. Zo is het bij mij ook gegaan. Ik was getrouwd, had een gezin en werkte hard als transportleider. Doordat ik veel werkte en daar ook een beetje in vluchtte, eindigde mijn huwelijk in 2010 in een scheiding. De kinderen gingen bij mijn ex wonen en ja, toen vond ik mezelf zielig. Ik beloofde mezelf met cocaïne en drank en raakte er al snel aan verslaafd. Zes jaar later bereikte ik mijn dieptepunt. Mijn vriendin Paulien – zelf ook verslaafd, dus het was lang leve de lol bij ons thuis – schopte mij de deur uit omdat ze wilde afkicken. Gelukkig kon ik tijdelijk bij mijn moeder terecht, maar dan wel op één voorwaarde: dat ik ook zou afkicken. Tja, toen moest ik wel. Tijdens een opname in een afkickkliniek in Zuid-Afrika leerde ik omgaan met mijn verslaving. Ook vond ik mezelf opnieuw uit én werd ik verliefd op het werk van verslavingsdeskundige. Het was alsof ik alles veel helderder zag. Ik begreep eindelijk hoe een verslaving werkte en wilde anderen daarmee helpen. Daarom besloot ik in 2017 een opleiding te doen. Inmiddels werk ik als interventie- en herstelcoach én begeleider dagbesteding maatschap-

pelijke opvang voor dak- en thuislozen. Deze combinatie vind ik zelf erg fijn, omdat ik me zo met allerlei verslavingswerkgebieden kan bezighouden. De dingen die ik op de werkvloer meemaak, zijn vaak heel schrijnend. Sommige mensen willen wel van hun verslaving af, maar weten niet hoe. Ook zijn er cliënten die helemaal geen hulp willen. Zij trekken zich het liefst terug in hun 'verslavingscocon', maar ondertussen nemen ze hun familie daarin mee. Zij maken zich dan grote zorgen om het drank- en drugsgebruik van hun dierbare en benaderen mij voor een interventie. Niet elke verslaafde kan dat waarderen. Het komt wel eens voor dat iemand heel erg boos wordt op mij, maar ik zeg dan altijd dat ik alles doe uit liefde. Dat meen ik oprecht. Ik was zelf zo heftig verslaafd dat ik nog net niet mijn kinderen en moeder verkocht om aan mijn middelen te komen. Ik begrijp mijn cliënten dus volledig, maar de oplossing voor hun problemen begint bij clean worden. Ik denk dat zo'n 80 procent van alle verslaafden die ik begeleid uiteindelijk wel bijdraait. De overige 20 procent niet, maar dat heeft voor hen dan wel consequenties. Zo kan familie het contact verbreken of de persoon moet uit huis. Voor iedereen een verdrietige zaak, maar dat is ook het lastige aan een verslaving. Het is een ziekte en bijna niemand kan zomaar met iets stoppen waaraan hij echt verslaafd is. Omdat je als verslaafde altijd verslaafd blijft, ga ik elke week minimaal één tot twee keer naar een meeting. Hier ontmoet ik vaak mensen die ik heb mogen ondersteunen en het is zo mooi om te zien hoe goed zij het nog steeds doen. Laatst was ik met Paulien – we zijn nog steeds bij elkaar en zij werkt ook in de verslavingszorg – zelfs bij een ex-cliënt op kraambezoek. Hij was voor het eerst vader geworden en omdat ik wist van hoe ver hij was gekomen, was ik zó trots op hem. Iedereen verdient een tweede kans en dankzij hem beseft ik dat nog eens extra. Dit is waar ik het werk voor doe!" ■

FILMPJE
Leuk om te zien hoe het eraan toeging tijdens de fotosessie?
[Zin.nl/passie](https://www.zin.nl/passie)